

MARKETING

ILMIY, AMALIY VA OMMABOP JURNAL

№11-S O N

9710 xalqaro daraja

№240874

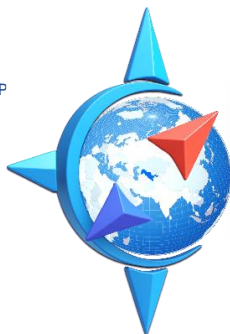

ISSN: 3060-4621

2025-YIL, NOYABR

OPEN ACCESS

JURNALNING MAQSADI

Tadbirkorlik-biznes faoliyatini tashkil etishning marketing asoslarini, yo'nalishlari, echimlari, vositalarini yaratish va rivojlantirish

ALOQA UCHUN MA'LUMOTLAR

TEL: (97) 783-84-64

VEB-SAYT

www.marketingjournal.uz

ELEKTRON POCHTA:

info@marketingjournal.uz

TELEGRAM BOT:

[@marketingjournalbot](https://t.me/tidiumarketingjournal)

TELEGRAM KANAL:

<https://t.me/tidiumarketingjournal>

MUASSIS

"Tadbirkor va ishbilarmon" MCHJ

JURNALNING ILMIYLIGI

Marketing jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining **2024-yil 04-oktabrdagi 332/5 sonli qarori** bilan milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan

INDEKSATSIYA

BOSH MUHARRIR

Xakimov Ziyodulla Axmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent;

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Yusupov Muxamadamin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor;

TAHRIR HAY'ATI:

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU, Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektor;

Ergashxodjayeva Shaxnoza Djasurovna, i.f.d., prof., TDIU, "Marketing" kafedrasini mudiri;

Soliyev Axmadjon Soliyevich, i.f.d., NamDTU, "Marketing" kafedrasini professori;

Ikramov Murad Akramovich, i.f.d., TDIU "Marketing" kafedrasini professori;

Tursunov Boburjon Ortqimrziyevich, i.f.d., prof., TDIU, Iqtisodiy xavfsizlik kafedrasini mudiri, Xalqaro statistika instituti kengashi doimiy a'zosi;

Zarova Elena Viktorovna, i.f.d., G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti professori, Xalqaro statistika instituti kengashi doimiy a'zosi

Akramov Tohir Abdurahmonovich, i.f.d., TDIU, "Marketing" kafedrasini professori;

Ostonaqulova Gulnaraxon Muhammadyoqub qizi, i.f.d., TDIU, "Marketing" kafedrasini professori;

Samadov Asqarjon Mishomovich, i.f.n., TDIU, "Marketing" kafedrasini professori;

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxo'ja qizi, i.f.n., dots., TDIU Kengash kotibi;

Sobirov Azizbek Avazbekovich, PhD., TDIU, "Marketing" kafedrasini dotsenti;

Sadikov Shoxrux Shuxratovich, PhD, dots., TIU, Departament boshlig'i;

Musheva Shoirazimovna, i.f.n., SamSI, "Marketing" kafedrasini professori;

Kaxramonov Xurshidjon Shuxrat o'g'li, PhD., TDIU, "Marketing" kafedrasini dotsenti;

Djurabayev Otabek Djurabayevich, i.f.d., TDIU, "Innovatsion menejment" kafedrasini dotsenti;

Karimova Shirin Zoxid qizi, PhD, TDIU, "Axborot texnologiyalari" kafedrasini katta o'qituvchisi;

Mullabayev Baxtiyarjon Bulturbaevich, DSc., NamDTU, "Menejment" kafedrasini mudiri, dotsenti;

Fayzullayev Jaylonbek Sultonovich, DSc., TDIU, "Yashil iqtisodiyot" kafedrasini dotsenti;

Aliyev Yashnarjon Egamberdiyevich, DSc., TDIU, "Iqtisodiy va moliyaviy xavfsizlik" kafedrasini professori;

Bobojonov Azizjon Babaxanovich, DSc, TDIU, "Raqamli iqtisodiyot" kafedrasini dotsenti

Allayarov Shamsiddin Amanullayevich, DSc, prof., TDIU, "Savdo ishi" kafedrasini mudiri

Jumayev Olimjon Sadulloevich, DSc, Raqobat siyosati va iste'molchilar huquqlari tadqiqotlari markazi direktori;

Maxamadjanov Akbar Maxamadaliyevich, PhD., TDIU, Raqamli iqtisodiyot va axborot texnologiyalari fakulteti dekan muovini

Eshov Mansur Po'latovich, i.f.d., prof., Alfraganus universiteti O'quv ishlari bo'yicha prorektor;

Abduvaxidov Abdumalik Maxkamovich, i.f.d., TDIU, "Turizm va servis" kafedrasini professori;

Kucharov Abrorjon Sobirjanovich, TDIU, "Biznes boshqaruvi va logistika" kafedrasini professori

Tuychiyev Alisher Jurayevich, Alfraganus University "Iqtisodiyot" fakulteti dekani, professor;

Nazarova Ra'no Rustamovna, TDIU, "Yashil" iqtisodiyot kafedrasini mudiri, Iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Usmonov Bunyod Aktam o'g'li, PhD, TDIU, Moliyaviy tahlil kafedrasini v.b.dotsenti;

Dehqonov Burxon Rustamovich, PhD., TDIU, Ilmiy tadqiqot faoliyatini tashkil etish bo'limi bosh mutaxassisi;

Turobova Hulkar Rustamovna, PhD., BuxDU, Yashil iqtisodiyot va agrobiznes kafedrasini dotsenti;

Boltaev Umidjon Talant o'g'li, i.f.f.d., PhD., Toshkent arxitektura qurilish instituti "Iqtisodiyot va ko'chmas mulkni boshqarish" kafedrasini dotsenti;

Bayxonov Bahodirjon Tursunbayevich, i.f.d., DSc, NamDTU, "Menejment" kafedrasini dotsenti;

Pardayev Sherzod Xolmurodovich, i.f.f.d., PhD., TDIU, "Yashil iqtisodiyot va barqaror biznes" kafedrasini dotsenti;

Beknazarov Behzod Baxtiyor o'g'li, PhD., Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali "Yashil iqtisodiyot va barqaror biznes" kafedrasini dotsent v.b.

Rajabova Moxichexra Abduxolikovna, PhD., Buxoro davlat universiteti marketing va menejment kafedrasini o'qituvchisi.

Elektron nashr 725 sahifa. E'lon qilishga 2025-yil 29- noyabrda ruxsat etildi

MUNDARIJA

BANGLADESH VA O'ZBEKISTONDA TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI BOZORINING RIVOJLANISHI....	7
Soliyev Axmadjon	
ИНТЕГРАЦИЯ НЕЙРОМАРКЕТИНГОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ЭКОСИСТЕМУ E-COMMERCE: АНАЛИЗ ПОВЫШЕНИЯ КОНВЕРСИИ И ПОЛЬЗОВАТЕЛЬСКОГО ОПЫТА НА ПРИМЕРЕ КРУПНЕЙШИХ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМ	22
Икрамов Мурат Акрамович, Юлдашев Жамшид Абрарович	
МОДЕЛИ МАШИННОГО ОБУЧЕНИЯ ДЛЯ ПРОГНОЗИРОВАНИЯ КОДА ТН ВЭД: ПЕРСПЕКТИВЫ И ЭФФЕКТИВНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ	37
Муратова Шохиста Ниматуллаевна	
GLOBALLASHUV SHAROITIDA HUDUDLARNI RIVOJLANTIRISH JARAYONLARINING O'ZIGA HOS JIHATLARI (RIVOJLANGAN MAMLAKATLAR TAJRIBASI MISOLIDA).....	45
Tuychiev Alisher Jurayevich	
ОСОБЕННОСТИ ЦИФРОВОГО МАРКЕТИНГА В МАЛОМ БИЗНЕСЕ И ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВЕ	56
Касимова Фатима Тулкуновна, Джалилов Шерзод Кахрамонович	
FACTORS OF EFFECTIVE DEVELOPMENT OF PRODUCTION POTENTIAL OF INDUSTRIAL ENTERPRISES	62
Allaeva Gulchekhra Jalgasovna	
HUDUDLARDA IQTISODIY XAVFSIZLIK KO'RSATKICHLARI TENDENSIYASINI BAHOLASH	70
Bayxonov Baxodirjon Tursunbayevich	
MINTAQALAR RIVOJLANISHINING IMIJ YARATISHGA ASOSLAGAN NAZARIYALARI	78
Duschanov Alisher Sherzod o'g'li	
MAJBURIY SUG'URTA ZAXIRALARINI BUXGALTERIYA HISOBIDA AKS ETTIRISHNING AMALDAGI HOLATI	85
Kodirkulov Oybek Turdiboyevich	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLAR FAOLIYATINI BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA MOLIYAVIY MUNOSABATLARNI SAMARALI TASHKIL ETISH YO'LLARI.....	98
Jo'raxonov Muzaffar Eskandarovich	
SANOAT KORXONASI BOZORINING RIVOJLANISHI VA UNDA KICHIK BIZNESNING O'RNI	107
Usmonova Dilfuza Ilhomovna	
TIBBIYOT MUASSASALARIDA DAROMAD VA XARAJATLARNI TAN OLISH, HISOBGA OLISH VA MOLIYAVIY HISOBOTDA AKS ETTIRISHNING NORMATIV-HUQUQIY ASOSLARI.....	116
Ruziyeva Umida Muzaffarovna	
INNOVATSION STRATEGIYANI ISHLAB CHIQISH VA AMALGA OSHIRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING MEZON VA KO'RSATKICHLARI	126
Yusupov Saidvali Shukrullayevich	
SOHALAR KESIMIDA SOLIQ YUKINI ANIQLASHNING AHAMIYATI	137
Mamatkulov Salimjon Raxmonkulovich, Aminboyev Javohir Ravshanbek o'g'li, Abdiyev Mansur Musurmonovich, Choriyev Og'abek Alisher o'g'li, Usmonov Doniyor Maxamadjon o'g'li	
АНАЛИЗ ДЕТЕРМИНАНТ МИГРАЦИОННОГО ОТТОКА ВЫСОКОКВАЛИФИЦИРОВАННЫХ СПЕЦИАЛИСТОВ ИЗ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН И РАЗРАБОТКА СТРАТЕГИЙ ИХ РЕТЕНЦИИ В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ	144
Сайфутдинова Нигина Фуркатовна, Хусаннов Равшан Рахимович	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕТОДОЛОГИЧЕСКИХ ПОДХОДОВ ОЦЕНКИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ УСТОЙЧИВОСТИ ХЛОПКОВО-ТЕКСТИЛЬНЫХ КЛАСТЕРОВ УЗБЕКИСТАНА.....	157
Холикова Рухсора Санджаровна	
O'ZBEKISTON ELEKTRON PULGA O'TISH SHAROITIDA ELEKTRON TO'LOV TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH, KORRUPSIYA VA YASHIRIN IQTISODIYOTNI BARTARAF ETISHDAN KUTILAYOTGAN SAMARADORLIK.....	169
Abdiyev Mansur Musurmonovich, Xujamuradov Abror Ro'zimurat o'g'li, Mamatkulov Salimjon Raxmonkulovich	
O'ZBEKISTONDA MAQBUL QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI BOZORINI RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI	185
Akbarov Boburjon Sobirjon o'g'li	
MINTAQANI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION EKOTIZIMLARNI SHAKLLANTIRISH KO'RSATKICHLARINI BAHOLASH.....	193
Ramazanov Suhrobjon Sherzod o'g'li	

TASHQI SAVDO KO'RSATKICHLARINING KO'P OMILLI KLASSTER TAHLILI (O'ZBEKISTON MISOLIDA).....	202
Abdujalilova Bibisora Baxodir qizi	
O'ZBEKISTON OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARI BOZORINING HOLATI VA RIVOJLANISH YO'NALISHLARI.....	209
Soliyev Axmadjon, Ibroximov Avazbek	
DAVLAT ISHTIROKIDAGI KORXONALARNI XUSUSIYLASHTIRISH JARAYONIDA KADRLAR SALOHİYATINI SAQLAB QOLISH VA RIVOJLANTIRISH STRATEGİYALARI	217
Bekchanov Ruslan Ambiyatovich	
MINTAQADA IQTISODIY-EKOLOGIK MEXANIZMLARDAN SAMARALI FOYDALANISH XUSUSIYATLARI	222
Sapayev Maxsudbek Karimovich	
MINTAQ SANOATINI INNOVATSION RIVOJLANTIRISH USULLARI.....	227
Raxmatullayev Doston Asad o'g'li	
MODERN APPROACHES TO INDUSTRIAL COOPERATION AND THEIR APPLICATION IN UZBEKISTAN'S ECONOMY	233
Boyturayev Olimjon Urayimovich	
NAVOIY VILOYATIDA “YASHIL BELBOG’”LAR BARPO ETISHDA INFRATUZILMA BILAN TA'MINLASH MINTAQAVIY MUAMMOLARI VA ULARNING YECHIMLARI	244
Sayfulina Alfira Feratovna	
MINTAQ SAVDO KORXONALARINING JOZIBADORLIGINI OSHIRISHDA MARKETING STRATEGIYASIDAN FOYDALANISH KO'RSATKICHLARINI BAHOLASH	259
Otaxonova Dinora Musaboy qizi	
TO'QIMACHILIK SANOATIDA SUN'IY VA KIMYOVIY TOLALARNING IQTISODIY AFZALLIKLARI.....	266
Raximov Furqat Jalolovich	
MARKAZIY BANKNING PUL TAKLIFI VA BANK REZERV LARI SIYOSATI: DUNYO VA O'ZBEKISTONDA TAHLIL.....	276
Safarova Zarina	
TIBBIY XIZMATLAR KO'RSATUVCHI KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI RAQOBATBARDOSHLIGINI BAHOLASHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	286
Vaisov Dilshod Ibodullayevich	
INTEGRATED E-COMMERCE MANAGEMENT SYSTEM BASED ON THE ERPI INDEX: CONCEPT, METHODOLOGY, AND MANAGEMENT MECHANISMS FOR THE DEVELOPMENT OF E-COMMERCE IN UZBEKISTAN	295
Isokhujaeva Munira Yashnarovna	
РАЗВИТИЕ ВНУТРЕННЕЙ ТОРГОВЛИ И ПОВЫШЕНИЕ ЕЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ	301
Рауандина Гулдарай Калкеновна, Сайфуллаева Мадина Исмаевна	
MAHSULOTLARNING RAQAMLI MAHSULOT PASPORTINI YARATISH JARAYONIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASHNING NAZARIY ASOSLARI	315
Avloqulova Sadoqat Sobirjon qizi	
DUNYODAGI MINTAQAVIY TAFOVUTLAR: ASOSIY RIVOJLANISH KO'RSATKICHLARI TAHLILI VA ULARNI KAMAYTIRISH BO'YICHA YECHIMLAR.....	327
Matyoqubova Dilfuza Olimboyevna	
INTELLEKTUAL BOSHQARUV TIZIMLARINING SANOAT KORXONALARIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISHDAGI ROLI	334
Xidirova Barchinoy Ilxomovna	
TEMIR YO'L TRANSPORTI TIZIMINI INNOVATSION RIVOJLANTIRISH VA BOSHQARUV MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISHDA MARKETING STRATEGIYALARINING ROLI	341
Mauzerov Jaxongir Ulug'bek o'g'li	
YASHIL TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA ISHLAB CHIQARISHNI RIVOJLANTIRISHDA EKOLOGIK MARKETINGNING AHAMIYATI	348
Ergashev Sanjarbek Sobirjon o'g'li	
MINTAQADA RAQAMLI IQTISODIY SALOHİYATNI OSHIRISH YO'NALISHLARI.....	355
Yusubov In'omjon Ikram o'g'li	
ЭВОЛЮЦИЯ МАРКЕТИНГА И ТЕХНОЛОГИЙ КАК ФАКТОРОВ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ УСТОЙЧИВОСТИ	362
Туйчиев Комилжон Лазизович	

OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARI BOZORIDA MARKETING TADQIQOTLARINI O'TKAZISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	369
Murtozayeva Dilnoza Boboniyoz qizi	
ИННОВАЦИИ КАК КЛЮЧЕВОЙ ФАКТОР РАЗВИТИЯ СОВРЕМЕННЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ.....	378
X.T. Буриев, Тошимов Улугбек Хакимович	
PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASTERLARINI RIVOJLANTIRISH MODELLARI	384
Atajanova Guli Maxsudbekovna	
THE EVOLUTION OF MANAGEMENT APPROACHES IN THE 21ST CENTURY – ADAPTIVE MODELS OF TRANSFORMATION OF ORGANIZATIONAL STRUCTURES	391
Tukhtaboev Abdurashid Tursunovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA, ELEKTRON XIZMATLAR VA AI TEXNOLOGIYALARINING BOSHQARUV SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	398
Zayavitdinova Nafisa Muxammadovna	
MARKETING TADQIQOTLARDA BOG'LIQLIK KOEFFITSENTLARDAN FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	409
Muradov Rustamjon Sobitxonovich	
GLOBALASHUV DAVRIDA MAMLAKATDA FRILANSERLIK FAOLIYATI TASHKIL ETISH VA RIVOJLANTIRISH YO'LLARINI TAKOMILLASHTIRISH	417
Lutpidinov Shuxrat Zakirdjanovich	
AHOLI TURMUSH DARAJASINING KO'P OMILLI INDIKATORLARINI SHAKLLANTIRISHNING NEYRO-RAVSHAN KLASSIFIKATSIYA MODELI	428
Mirzayev Shoxrux Normurod o'g'li	
AVTOMOBIL SAVDOSIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA MARKETING TEXNOLOGIYALARINING ROLI.....	435
Adamboyev Abror Akrom o'g'li	
СТРАТЕГИЧЕСКАЯ РОЛЬ СЕМЕHOBOДЧЕСКОГО СЕКТОРА В СИСТЕМЕ ГЛОБАЛЬНОЙ АГРАРНОЙ И ПРОДОВОЛЬСТВЕННОЙ ЭКОНОМИКИ.....	443
Aхмедова Мадина Шухрат кизи	
RAQAMLI IQTISODIYOTNI RIVOJLANISHIDA ZAMONAVIY AXBOROTLARNI O'RNI	458
Samatov Azizbek Abdulaxatovich	
SI BILAN JIHOZLANGAN INNOVATSIYALARINING CHAKANA SAVDODAGI ROLI: ISTE'MOLCHI JALB ETILISHI, XARID ODATLARI VA MARKETING STRATEGIYASI.....	464
Safarov Baxtiyor Djurakulovich	
KICHIK BIZNES SOHASIDA MOLIVAVIY MUNOSABATLARNI SAMARALI TASHKIL ETILISHI SUBYEKTLAR FAOLIYATI BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING BOSH OMILI	482
Jo'raxonov Muzaffar Eskandarovich	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSIYALARNI MOLIVAVIY BOSHQARISHNING JORIY HOLATI VA TA'SIR QILUVCHI OMILLARNING EKONOMETRIK TAHLILLARI	491
Ismailov Dilshod Anvarjonovich	
TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY MARKETING STRATEGIYALARINING O'RNI	504
Xamidbayev Asadbek Nodir o'g'li	
MODA INDUSTRIYASI MARKETING STRATEGIYALARI ORQALI XALQARO BOZORLARGA CHIQISH IMKONIYATLARI.....	511
Alimxodjayeva Nargiza Elshodovna	
TO'QIMACHILIK KORXONALARI B2B BOZORIDA MARKETING STRATEGIYALARINING SAMARADORLIK OMILLARI.....	519
Sapayeva Nilufar Kadambayevna	
TIJORAT BANKLARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI TAVSIFLOVCHI MOLIVAVIY KO'RSATKICHLARNI YAXSHILASH IMKONIYATLARI.....	526
Ibodullayev Shohboz To'liqin o'g'li	
DAVLAT SEKTORIDAGI TASHKILOTLARDA QURILISH-TA'MIRLASH XARAJATLARI HISOBINING XORIJ TAJRIBASI.....	534
Azizova Zilola Lochinovna	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA YASHIL KREDITLASH MEXANIZMLARINI OPTIMALLASHTIRISH: EKOLOGIK LOYIHALARNI QO'LLAB-QUVVATLASH TAHLILI.....	544
Allayarov Suxrob Rustamovich	

OILAVIY TADBIRKORLIK OMILLARI VA KAMBAG‘ALLIK DARAJASINI QISQARTIRISHNING PROGNOZ KO‘RSATKICHLARI	553
Zaxidova Umida Farxodovna	
МЕТОДИКА ПРЕПОДАВАНИЯ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ УЗБЕКИСТАНА	567
Аминова Азиза Батырбаевна	
AVTOMOBIL SANOATIDA MARKETING TADQIQOTLARI ASOSIDA INVESTITSION LOYIHALARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO‘LLARI	575
Nasritdinova Gulchexra Abdurashitovna	
HUDUDLARDA SANOAT KORXONALARI FAOLIYATINI BOSHQARISHNING TEXNOLOGIK MODERNIZATSIYALASH JARAYONLARINI TAKOMILLASHTIRISH	583
Qalandarova Gulshoda Nazirjon qizi, Goziyeva Shaxina Djahongirovna	
SANOAT KLASSTERLARIDA MARKETING EKOTIZIMI ISHTIROKCHILARI O‘RTASIDAGI O‘ZARO ALOQALAR TAHLILI	591
Sobirov Azizbek Avazbekovich	
AUTSORSING VA AMALIYOT	601
Shodmonov Shokir Dustmurodovich	
ПОВЕДЕНЧЕСКИЕ БАРЬЕРЫ В ПРОЦЕССЕ ПРИНЯТИЯ РЕШЕНИЯ О ПОКУПКЕ.....	610
Усмонова Диёра Маҳмуд кизи, Нухритдинхаджаев Улугбек, Атаханов Асадбек	
AGROSANOAT KORXONALARIDA RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARINING SAMARADORLIGINI OPTIMALLASHTIRISH	620
Fayzullayev Shuhrat Sherali o‘g‘li	
MODA INDUSTRIYASI MARKETING STRATEGIYALARI ASOSIDA AUDITORIYANI SEGMENTATSIYALASH	628
Ahmedova Rayhona Jasurbek qizi	
QURILISH TARMOG‘IDA OLIB BORILAYOTGAN ISLOHOTLAR VA ULARNING RIVOJLANISH TENDENTSIYALARI	636
Arifdjanova Zilola Dilshodovna	
HUDUDLAR BO‘YICHA MOLIVAVIY INKLYUZIYA DARAJASINI BAHOLASHGA ILMIY-USLUBIY YONDASHUVLAR	645
Adashaliyev Baxtiyorjon Valisher o‘g‘li	
ЭФФЕКТИВНОСТЬ ОМНИКАНАЛЬНЫХ СТРАТЕГИЙ В ЭЛЕКТРОННОЙ КОММЕРЦИИ.....	660
Эргашходжаева Шахноза Джасуровна, Хасанов Ганишер, Сафаров Азизбек	
QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA ISHLAB CHIQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING ZAMONAVIY USULLARI VA TAKOMILLASHTIRISH YO‘LLARI	676
Ibragimov Salohiddin Ochilovich	
TEMIR YO‘L TRANSPORTI KORXONALARIDA ASOSIY FONDlardan FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING NAZARIY ASOSLARI VA METODIK YONDASHUVLARI	685
Turdiyeva Irodaxon Ismoil qizi	
INVESTITSION RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISHNI RAG‘BATLANTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISHDA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASIDAN FOYDALANISH YO‘LLARI	694
Isakov Axmadali Esanbaevich	
CRM-УПРАВЛЕНИЕ В СЕТЕВЫХ СУПЕРМАРКЕТАХ РАЗВИВАЮЩИХСЯ СТРАН: КАК ДАННЫЕ О КЛИЕНТАХ, ЛОЯЛЬНОСТЬ И ОМНИКАНАЛЬНОСТЬ ПОВЫШАЮТ ЭФФЕКТИВНОСТЬ РОЗНИЦЫ (ФОКУС НА ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ).....	704
Юсупов Улугбек Шукруллаевич	
MINTAQAVIY IQTISODIY RIVOJLANISHDA OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARI INNOVATSION SALOHİYATINI BOSHQARISH MEXANIZMLARI	715
Dadamirzayev Muzaffar Xabibullayevich	

HUDUDLARDA SANOAT KORXONALARI FAOLIYATINI BOSHQARISHNING TEXNOLOGIK MODERNIZATSIYALASH JARAYONLARINI TAKOMILLASHTIRISH

Qalandarova Gulshoda Nazirjon qizi

Nordik universiteti mustaqil tadqiqotchisi

Goziyeva Shaxina Djahongirovna

TIQXMMI Milliy tadqiqot universiteti,

Iqtisodiyot fakulteti 2-kurs talabasi

Annotatsiya

Maqolada hududiy sanoat korxonalarining texnologik modernizatsiya jarayonlarini baholash va boshqarish mexanizmlari empirik usullar asosida tahlil qilingan. Texnologik indeks, energiya sarfi, asosiy vositalar eskirishi va malakali ishchi kuchi ulushi mezon sifatida qo'llanilgan. Hududlar kesimidagi tafovutlar aniqlanib, ularni kamaytirish yo'llari taklif etilgan. Klasterlash, korrelyatsiya va regressiya usullari orqali texnologik investitsiyalarning ishlab chiqarish samaradorligiga ta'siri asoslab berilgan. Yakuniy xulosalar boshqaruv, moliyalashtirish, infratuzilma va kadrlar siyosatiga oid takliflar bilan mustahkamlangan.

Kalit so'zlar: texnologik modernizatsiya, sanoat korxonalari, hududiy tafovutlar, texnologik indeks, investitsiya samaradorligi, boshqaruv mexanizmlari.

Аннотация

В статье проведён эмпирический анализ механизмов управления процессами технологической модернизации промышленных предприятий на региональном уровне. В качестве ключевых индикаторов использованы технологический индекс, уровень износа основных средств, энергоёмкость и доля квалифицированной рабочей силы. Выявлены территориальные различия в уровне технологического развития и обоснованы подходы к их сокращению. С применением кластерного анализа, корреляции и регрессии определено влияние технологических инвестиций на производственную эффективность. Полученные выводы подкреплены практическими рекомендациями в сфере управления, финансирования, инфраструктуры и подготовки кадров.

Ключевые слова: технологическая модернизация, промышленные предприятия, региональные различия, технологический индекс, эффективность инвестиций, управленческие механизмы.

Abstract

The article presents an empirical assessment of management mechanisms for technological modernization processes in industrial enterprises across regions. Core indicators such as the technological index, equipment depreciation, energy intensity, and the share of skilled labor were used for evaluation. Regional disparities in technological development levels were identified, and measures for their reduction were proposed. Cluster analysis, correlation, and regression methods were applied to substantiate the impact of technological investments on production efficiency. The

conclusions are supported by practical recommendations related to governance, financing, infrastructure, and workforce development.

Keywords: technological modernization, industrial enterprises, regional disparities, technological index, investment efficiency, management mechanisms.

KIRISH

Hududiy sanoat korxonalarining texnologik yangilanish sur'ati iqtisodiy tizimlarning ichki muvozanati va resurslardan samarali foydalanish darajasi bilan bevosita bog'liqdir. So'nggi yillarda O'zbekiston sanoat tarmoqlarida amalga oshirilayotgan modernizatsiya choralari investitsiyaviy faollikni oshirgan bo'lsa-da, hududlar kesimida texnologik rivojlanishning notekis taqsimlangani kuzatilmoqda. Bu holat ishlab chiqarish samaradorligi va raqobatbardoshlik darajasiga turlicha ta'sir ko'rsatmoqda.

Texnologik transformatsiyani rejalashtirishda markazlashgan boshqaruv yondashuvlarining moslashuvchanlik darajasi cheklangan bo'lib, ular hududiy resurslar, infratuzilma imkoniyatlari va ixtisoslashuv omillarini yetarli darajada inobatga olmaydi. Natijada investitsiya oqimlarining unumdorligi pasayadi, mavjud ishlab chiqarish fondlarining yangilanishi sust kechadi.

Zamonaviy sanoat infratuzilmasini shakllantirishda texnologik modernizatsiyani tizimli yondashuv asosida boshqarish, bu borada hududiy tafovutlarni aniqlash va ularni qisqartirishga qaratilgan mexanizmlarni ishlab chiqish zaruratga aylangan. Shu nuqtai nazardan, texnologik indeks, energiya sarfi, fondlarning eskirishi va malakali ishchi kuchi ulushi asosiy baholash mezonlari sifatida qaralishi mumkin. Hududiy sanoat rivojlanishida yuqoridagi omillar o'zaro qanday munosabatda bo'lishini aniqlash orqali boshqaruv qarorlarini optimallashtirish imkoniyati vujudga keladi.

ADABIYOTLAR SHARHI

Texnologik modernizatsiya sanoat korxonalarining raqobatbardoshligini oshirishda asosiy omil sifatida qalarmoqda. Porter tomonidan ishlab chiqilgan raqobat ustunliklari konsepsiyasi texnologik yangilanishni strategik ustuvorlik manbai sifatida asoslab beradi [6]. Bu yondashuv texnologik modernizatsiyani faqat texnik jarayon emas, balki iqtisodiy muhitda raqobatni kuchaytiruvchi mexanizm sifatida baholashga imkon yaratadi.

Krugman hududiy rivojlanish nazariyasi asosida texnologik klasterlarning shakllanishi va aglomeratsion omillarning innovatsion faoliyatga ta'sirini aniqlagan [7]. U geografik yaqinlikning texnologiyalar tarqalishi va sinergetik ta'sir hosil qilishi orqali hududiy sanoat tizimlarini mustahkamlashdagi rolini alohida ta'kidlaydi.

Freeman va Soete milliy innovatsion tizimlar nazariyasida texnologik o'zgarishlarning muvaffaqiyati asosan institutsional tayyorgarlik darajasiga bog'liqligini ko'rsatadi [9]. Ularning tadqiqotlari shuni ko'rsatadiki, rivojlanayotgan iqtisodiyotlarda texnologiyalarni joriy etish sur'ati institutlararo hamkorlik, axborot oqimi va tizimning ochiqqligiga bevosita bog'liqdir [10].

Schwab tomonidan ilgari surilgan To'rtinchi sanoat inqilobi konsepsiyasi ishlab chiqarish jarayonlarining tubdan o'zgarishini anglatadi [11]. Kibernetik-fizik tizimlar

va sun'iy intellekt texnologiyalarining keng ko'lamda joriy etilishi sanoat modernizatsiyasida yangi muvozanat talabini shakllantirmoqda. Balland va hammualliflari bu jarayonda texnologik murakkablik va tarmoqlararo bilim o'zaro bog'liqligining muhimligini qayd etgan [12].

Asheim va Gertler hududiy innovatsion tizimlar doirasida texnologik bilimlarning lokal moslashuvchanligi va kontekstual muvofiqligini nazariy jihatdan asoslab bergan [13]. Todtling va Trippl esa innovatsion siyosatni "bir o'lcham hamma joyga to'g'ri kelmaydi" tamoyili asosida farqlangan yondashuvlar orqali shakllantirish lozimligini ko'rsatgan [14].

Williamson institutsional iqtisodiyot asosida tranzaksiya xarajatlarining texnologik o'zgarishlarga ta'sirini chuqur tahlil qilgan [15]. U boshqaruv koordinatsiyasi, muvofiqlik va tizim ichidagi shaffoflik darajasi texnologik investitsiyalar samaradorligiga bevosita ta'sir qilishini nazariy asosda bayon etadi.

Pomfret tomonidan O'rta Osiyo mamlakatlari kontekstida olib borilgan tadqiqotlar esa markazlashgan va desentralizatsiyalashgan boshqaruv yondashuvlarining nisbiy afzalliklarini aniqlashga xizmat qilgan [16]. Bu yondashuv mintaqaviy real holatlarga asoslangan strategik boshqaruvga ehtiyoj mavjudligini ko'rsatadi.

Mazzucato innovatsion faoliyatda davlatning faol ishtirokini qayta baholab, uni texnologik rivojlanishning tashabbuskor kuchi sifatida qayta talqin etadi [17]. Lee va Malerba tomonidan ilgari surilgan "catch-up cycles" modeli esa sanoat tarmoqlarida texnologik yetakchilikni qo'lga kiritish uchun vaqtli harakat va institutsional moslashuv o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni ochib beradi [18].

METODOLOGIYA

Tadqiqotda hududlar kesimida sanoat korxonalarining texnologik modernizatsiya darajasini kompleks baholashga yo'naltirilgan empirik yondashuv qo'llanildi. Tanlangan indikatorlar — texnologik indeks, energiya sarfi, asosiy vositalarning o'rtacha eskirish darajasi va malakali ishchi kuchi ulushi — sanoat subyektlarining texnologik salohiyatini ko'rsatadigan ishonchli mezonlar sifatida baholandi. Ular o'rtasidagi bog'liqlik korrelyatsion tahlil orqali aniqlanib, tahliliy modelda funksional uzviylik saqlab qolindi.

Hududlar o'rtasidagi texnologik tafovutlarni aniqlashda iyerarxik klasterlash usuli qo'llanildi. Klasterlar indikatorlar bo'yicha normallashtirilgan qiymatlar asosida shakllantirildi, bu esa makroiqtisodiy sharoitlar xilma-xilligini inobatga olish imkonini berdi. Dinamik tafovutlar koeffitsiyentli regressiya modeli orqali baholanib, texnologik investitsiyalarning ishlab chiqarish samaradorligiga bo'lgan ta'siri statistik jihatdan asoslandi. Natijalar hududiy boshqaruv qarorlarini asoslash uchun barqaror empirik poydevor yaratdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekiston sanoat sektorining umumiy rivojlanish dinamikasi.

O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasining rasmiy ma'lumotlariga ko'ra, 2024-yil yakunlariga ko'ra sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishning umumiy

hajmi 885,82 trillion soʻmga yetib, oʻtgan yilning tegishli davriga nisbatan 6,8 foizlik oʻsishga erishildi. Ushbu ijobiy natija respublikada amalga oshirilayotgan sanoat siyosatining samaradorligidan dalolat beradi.

1-jadval.

Oʻzbekiston Respublikasida sanoat ishlab chiqarish va YAIM dinamikasi (2023-2024 yillar)¹

Koʻrsatkich	2023-yil	2024-yil	Oʻsish (foizda)	Manba
YaIM hajmi (trln soʻm)	1 066,6	1 450,0	+36,0	Statistika qoʻmitasi
YaIM hajmi (mlrd AQSH dollari)	90,8	114,97	+26,6	Jahon banki
Sanoat ishlab chiqarish (trln soʻm)	655,8	885,82	+35,1	Statistika qoʻmitasi
Sanoat oʻsishi (foizda)	6,0	6,8	+0,8 f.b.	Statistika qoʻmitasi
Sanoatning YaIMdagi ulushi (foizda)	25,3	26,4	+1,1 f.b.	Statistika qoʻmitasi
Aholi jon boshiga YaIM (mln soʻm)	28,98	39,13	+35,0	Statistika qoʻmitasi
Aholi jon boshiga YaIM (AQSH dollari)	2 468	3 093	+25,3	Statistika qoʻmitasi

Jadval maʼlumotlari koʻrsatadiki, Oʻzbekiston iqtisodiyoti 2024-yilda 6,5 foiz oʻsib, YaIM hajmi 1,45 kvadrillion soʻmga (114,97 milliard dollarga) yetdi. Sanoat ishlab chiqarish hajmi 885,82 trillion soʻmni tashkil etib, 6,8 foizlik oʻsishni namoyish etdi. Sanoatning YaIMdagi ulushi 25,3 foizdan 26,4 foizga oshdi, bu sanoatlashish jarayonining davom etayotganidan dalolat beradi.

Sanoat tuzilmasining tarmoqlar boʻyicha tahlili. Milliy statistika qoʻmitasi maʼlumotlariga koʻra, sanoat ishlab chiqarishning umumiy hajmida qayta ishlash sanoatining ulushi 85,1 foizni tashkil etdi. Bu koʻrsatkich sanoat tuzilmasining diversifikatsiyalashganligidan dalolat beradi.

2-jadval.

Sanoat tuzilmasining tarmoqlar boʻyicha taqsimoti (2024-yil)²

Tarmoq	Ulush (foizda)	Oʻsish indeksi (foizda)
Qayta ishlash sanoati (C seksiya)	85,1	107,7
Togʻ-kon sanoati (B seksiya)	7,6	101,9
Elektr energiyasi, gaz, bugʻ (D seksiya)	6,8	105,4
Suv taʼminoti, chiqindilar (E seksiya)	0,5	105,6
Jami sanoat	100,0	106,8

Qayta ishlash sanoatining 107,7 foizlik oʻsish indeksi texnologik modernizatsiyalash dasturlarining samaradorligini tasdiqlaydi. Oziq-ovqat, ichimliklar

¹Manba: Oʻzbekiston Respublikasi Milliy statistika qoʻmitasi <https://stat.uz> ; Gazeta.uz, 2025-yil 7-fevral <https://www.gazeta.uz/oz/2025/02/07/gdp-uzbekistan/>; Jahon banki <https://data.worldbank.org/country/uzbekistan>

² Manba: Oʻzbekiston Respublikasi Milliy statistika qoʻmitasi. Sanoat ishlab chiqarishi tahliliy maʼlumoti, 2024 <https://stat.uz/uz/>; Gazeta.uz <https://www.gazeta.uz/oz/2025/02/07/gdp-uzbekistan/>

va tamaki mahsulotlari ishlab chiqarish umumiy ishlab chiqarish sanoatining 17,5 foizini tashkil etib, fizik hajm indeksi 110,1 foizga yetgan.

Jahon banki baholashida O'zbekiston iqtisodiyoti. Jahon banki ma'lumotlariga ko'ra, O'zbekiston 2024-yilda Yevropa va Markaziy Osiyo mintaqasida eng tez rivojlanayotgan iqtisodiyotlar orasida uchinchi o'rinni egalladi. O'zbekiston 2017-yildan beri yillik o'rtacha 5,3 foiz YaIM o'sishini ta'minlab, dunyodagi eng faol islohotchilar qatoriga kirdi.

3-jadval.

Jahon banki ma'lumotlari bo'yicha O'zbekiston iqtisodiyotining asosiy ko'rsatkichlari¹

Ko'rsatkich	2023-yil	2024-yil	2025-yil (prognoz)	2026-yil (prognoz)
YaIM o'sishi (foizda)	6,0	6,0	6,2	6,0
YaIM (mlrd AQSH dollari)	90,2	114,97	-	-
Inflyatsiya (foizda)	8,8	-	8,9	-
Kambag'allik darajasi (foizda)	21,4	20,7	-	-
Davlat qarzi/YaIM (foizda)	33,5	33,0	33,0	33,0
Mintaqada o'sish bo'yicha o'rin	3	3	1	1

Jahon banki prognozlariga ko'ra, 2025-2026-yillarda O'zbekiston mintaqada birinchi o'ringa ko'tarilishi kutilmoqda. Kambag'allik darajasi 2024-yilda 20,7 foizga tushdi (UMIC kambag'allik chizig'i — kuniga 8,3 dollar asosida). Bu iqtisodiy o'sishning ijtimoiy samaradorligini ko'rsatadi.

Hududlar kesimida sanoat rivojlanishi. Hududlar bo'yicha tahlil sanoat rivojlanishida barcha viloyatlarda ijobiy dinamika mavjudligini ko'rsatadi. Milliy statistika qo'mitasi ma'lumotlariga ko'ra, YaIMning shakllanishida Toshkent shahri 17,1 foiz ulush bilan eng katta hissa qo'shdi.

4-jadval.

Hududlar bo'yicha YaIMga hissa va sanoat o'sishi (2023-2024 yillar)²

Hudud	YaIMdagi ulush (foizda)	Sanoat o'sishi (foizda)	Xususiyat
Toshkent shahri	17,1	105,8	Yetakchi
Toshkent viloyati	10,1	106,9	Yetakchi
Navoiy viloyati	7,7	111,4	Yuqori o'sish
Farg'ona viloyati	6,8	106,2	Barqaror
Qashqadaryo viloyati	6,4	107,1	Barqaror
Andijon viloyati	5,8	107,3	Barqaror
Samarqand viloyati	5,6	105,2	Barqaror
Jizzax viloyati	3,1	112,0	Eng yuqori o'sish
Qoraqalpog'iston R.	3,1	104,8	Rivojlanuvchi
Sirdaryo viloyati	2,0	107,1	Tez o'suvchi

¹Manba: World Bank. Uzbekistan Overview <https://www.worldbank.org/en/country/uzbekistan/overview>; World Bank Data <https://data.worldbank.org/country/uzbekistan>; Trading Economics <https://tradingeconomics.com/uzbekistan/gdp>

² Manba: O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi <https://stat.uz/uz/>; O'zbekiston Respublikasining Malayziyadagi Elchixonasi https://uzbekembassy.com.my/uzb/news_press/ozbekiston_iqtisodiyoti_raqamlarda.html; Cyberleninka ilmiy maqolasi

E'tiborli jihati shundaki, nisbatan past YaIMdagi ulushga ega Jizzax viloyatida eng yuqori sanoat o'sishi (112,0 foiz) qayd etilgan. Navoiy viloyatida ham yuqori o'sish kuzatilgan (111,4 foiz). Bu fakt hududlararo texnologik konvergensiya jarayonining boshlanganligi va muvozanatlashgan hududiy rivojlanish siyosatining samarasini ko'rsatadi.

Kichik biznesning sanoatdagi o'rni. Kichik biznes subyektlarining iqtisodiyotdagi ulushi izchil o'sib bormoqda. Milliy statistika qo'mitasi ma'lumotlariga ko'ra, kichik biznesning YaIMdagi ulushi 2023-yildagi 51,2 foizdan 2024-yilda 54,3 foizga ko'tarildi.

5-jadval.

Kichik biznesning iqtisodiyotdagi ulushi dinamikasi¹

Ko'rsatkich	2022-yil	2023-yil	2024-yil	O'zgarish
Kichik biznesning YaIMdagi ulushi (foizda)	49,8	51,2	54,3	+4,5 f.b.
Sanoatda kichik biznes ulushi (foizda)	17,8	19,9	24,5	+6,7 f.b.
Kichik biznes korxonalari soni (ming)	-	69,4	77,9	+12,3%

2024-yilda respublikada faoliyat yuritayotgan sanoat korxonalari soni 77,9 mingta bo'lib, ularning 16,0 foizi umumiy korxonalar ulushini tashkil etdi. 2023-yilda 14,1 mingdan ortiq yangi sanoat korxonasi tashkil etildi, xususan, to'qimachilik va kiyim tayyorlash, oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish sohalarida 3,3 mingtadan yangi subyektlar ish boshladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Hududiy sanoat korxonalarining texnologik modernizatsiya jarayonlari izchil tahlil qilinar ekan, mavjud imkoniyatlardan oqilona foydalanish va tizimli yondashuvlar asosida qarorlar qabul qilish orqali yuqori natijalarga erishish mumkinligi tasdiqlandi. Texnologik salohiyatni baholashda qo'llanilgan ko'rsatkichlar asosida mintaqalar o'rtasidagi farqlar aniqlab berildi, bu esa strategik rejalashtirishni aniq va asosli yo'naltirish uchun muhim asos bo'lib xizmat qiladi.

Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, investitsiya resurslarini funksional bog'liqlik asosida taqsimlash, modernizatsiya jarayonlarini hududlar kesimida kontekstual yondashuv bilan boshqarish orqali texnologik rivojlanishdagi nomutanosibliklar sezilarli darajada kamaytirilishi mumkin. Markaziy va hududiy boshqaruv organlari o'rtasidagi vakolatlar muvozanatini to'g'ri yo'lga qo'yish, mahalliy sharoitlarga mos qarorlar qabul qilish imkoniyatini kengaytiradi.

Innovatsion infratuzilma elementlari — texnoparklar, texnologik transfer markazlari, o'quv-laboratoriya bazalari — sanoat korxonalarining texnologik yangilanishga bo'lgan tayyorgarligini oshiradi. Ular orqali ishlab chiqarish va ilmiy-tadqiqot resurslari birlashtiriladi, texnologik bilimlar amaliyotga tezroq singadi, raqobatbardoshlik esa oshadi.

Hududlar bo'yicha tahlillarda yuqori o'sish sur'atlariga ega mintaqalarning paydo bo'lishi sanoatning texnologik bazasi yangilanayotganidan dalolat beradi. Ushbu

¹Manba: O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi <https://stat.uz/uz/> ; Gazeta.uz <https://www.gazeta.uz/oz/2025/02/07/gdp-uzbekistan/>

hududlarning tajribasini umumlashtirib, boshqa mintaqalarga tatbiq etish, tajriba almashinuvi va texnologik transforni rag'batlantirish orqali tizimli o'sish tendensiyasini kuchaytirish mumkin.

Sanoat klasterlari doirasida tashkil etilgan texnologik hamkorlik, umumiy infratuzilmadan foydalanish va innovatsion mahsulotlar ishlab chiqish mexanizmlarining joriy etilishi texnologik modernizatsiyaning samaradorligini ko'rsatadi. Bu yondashuv resurslarning qayta taqsimlanishini osonlashtirib, ishlab chiqarishdagi sinergetik ta'sirni kuchaytiradi.

Inson kapitali bilan bog'liq yondashuvlar texnologik transformatsiyaning ajralmas qismidir. Mahalliy ta'lim muassasalari va sanoat subyektlari o'rtasidagi uzviy hamkorlik, amaliy tayyorgarlikka asoslangan o'quv dasturlari orqali zamonaviy texnologiyalarni o'zlashtirishga qodir kadrlar yetishtirish imkoniyati kengayadi. Bu esa texnologik jarayonlarning barqarorligiga xizmat qiladi.

Monitoring va baholash tizimlarining raqamli yechimlar asosida shakllantirilishi, indikatorlarga asoslangan qarorlarni tezkor qabul qilish imkoniyatini yaratadi. Ma'lumotlar asosidagi boshqaruv (data-driven management) texnologik modernizatsiyaning natijadorligini doimiy kuzatib borish va holatga mos strategiyalarni ishlab chiqishga asos yaratadi.

Umuman olganda, sanoat korxonalarining texnologik modernizatsiyasi resurslar, boshqaruv, infratuzilma va kadrlar salohiyatining uzviy uyg'unligi orqali yuqori darajada amalga oshirilishi mumkin. Tavsiya etilayotgan chora-tadbirlar amaliyotga izchil tatbiq etilsa, hududlarda sanoatning texnologik yangilanish sur'atlari barqarorlanadi, regional tafovutlar qisqaradi, va butun iqtisodiyotda yuqori qo'shilgan qiymat yaratuvchi tarmoqlarning salmog'i ortadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 2023-yil 12-oktabr PF-169-son "Sanoat va uning bazaviy tarmoqlarini jadal rivojlantirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi Farmoni <https://lex.uz/uz/docs/-6633676>
2. Solow R.M. Technical change and the aggregate production function // The Review of Economics and Statistics. 1957. Vol. 39. No. 3. P. 312-320.
3. Abdug'aniyev A.A. Hududiy sanoat komplekslarini rivojlantirish: nazariya va amaliyot. Toshkent: Iqtisod-moliya, 2020. 248 b.
4. Acemoglu D., Restrepo P. Automation and new tasks: How technology displaces and reinstates labor // Journal of Economic Perspectives. 2019. Vol. 33. No. 2. P. 3-30.
5. O'zbekiston Respublikasi Statistika davlat qo'mitasi. Hududlar ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi. Statistik to'plam. Toshkent, 2024.
6. Porter M.E. Competitive advantage: Creating and sustaining superior performance. New York: Free Press, 1985. 557 p.
7. Krugman P. Geography and trade. Cambridge: MIT Press, 1991. 142 p.
8. Rodrik D. Industrial policy for the twenty-first century. Cambridge: Harvard University, 2004. 58 p.

9. Freeman C., Soete L. The economics of industrial innovation. London: Pinter Publishers, 1997. 470 p.
10. North D.C. Institutions, institutional change and economic performance. Cambridge: Cambridge University Press, 1990. 152 p.
11. Schwab K. The fourth industrial revolution. Geneva: World Economic Forum, 2016. 192 p.
12. Balland P.A., Boschma R., Crespo J., Rigby D.L. Smart specialization policy in the European Union: Relatedness, knowledge complexity and regional diversification // *Regional Studies*. 2019. Vol. 53. No. 9. P. 1252-1268.
13. Asheim B.T., Gertler M.S. The geography of innovation: Regional innovation systems // *The Oxford handbook of innovation*. Oxford: Oxford University Press, 2005. P. 291-317.
14. Todtling F., Trippel M. One size fits all? Towards a differentiated regional innovation policy approach // *Research Policy*. 2005. Vol. 34. No. 8. P. 1203-1219.
15. Williamson O.E. The economic institutions of capitalism. New York: Free Press, 1985. 450 p.
16. Pomfret R. The Central Asian economies in the twenty-first century: Paving a new Silk Road. Princeton: Princeton University Press, 2019. 344 p.
17. Mazzucato M. The entrepreneurial state: Debunking public vs. private sector myths. London: Anthem Press, 2013. 261 p.
18. Lee K., Malerba F. Catch-up cycles and changes in industrial leadership: Windows of opportunity and responses of firms and countries in the evolution of sectoral systems // *Research Policy*. 2017. Vol. 46. No. 2. P. 338-351.

Marketing

ilmiy, amaliy va ommabop jurnali

Muharrir: Xakimov Ziyodulla Axmadovich
Ingliz tili muharriri: Tursunov Boburjon Ortiqmirzayevich
Rus tili muharriri: Kaxramonov Xurshidjon Shuxrat o'g'li
Musahhih: Karimova Shirin Zoxid qizi
Sahifalovchi va dizaynerlar: Sadikov Shoxrux Shuxratovich
Abidjonov Nodirbek Odijon o'g'li

2025-yil, noyabr, 11-son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar mas'ul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelavermasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga murojaat qilish mumkin. Ilmiy maqola, ommabop maqola, reklama, hikoya va boshqa ilmiy-ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Elektron pochta: info@marketingjournal.uz
Bot: [@marketinjournalbot](https://t.me/@marketinjournalbot)
Tel.: +998977838464, +998939266610
Jurnalning rasmiy sayti: <https://marketingjournal.uz>

Marketing jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi **Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2024-yil 04-oktabrdagi 332/5 sonli qarori** bilan milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan

"Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnali 2024-yil 15-martdan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **C-5669517** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan. **Litsenziya raqami: №240874**

"Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnalining xalqaro darajasi: 9710. FOCT 7.56-2002 "Seriya nashrlarning xalqaro standart raqamlanishi" davlatlaro standartlari talablari. **Berilgan ISSN tartib raqami: 3060-4621**